

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

W GRYFINIE

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA 2023r.**

Gryfino, luty 2024 r.

Spis treści

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH	3
II. HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	14
III. HIGIENA PRACY	15
IV. HIGIENA KOMUNALNA	16
V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	19
VI. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	20
VII. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	25

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

1.1 Zatrucia i zakażenia pokarmowe.

	Liczba zachorowań	Hospitalizacja	Czynnik etiologiczny:	Uwagi
Zatrucia i zakażenia pokarmowe	4	3	- Salmonella enteritidis- 3 przypadki, - Salmonella ssp. – 1 przypadek	- 3 przypadki dzieci w wieku 4-15 lat - 1 przypadek osoba w wieku 21 lat
Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową,	13	0	Nie ustalono	Grupa społeczna- dzieci (uczestnicy obozu sportowego w Moryniu); łączna ilość narażonych – 204 osoby; prawdopodobna droga szerzenia się: człowiek- człowiek;

1.2 Wirusowe zapalenia wątroby.

	Liczba zachorowań	Hospitalizacja	Czynnik etiologiczny:	Uwagi
Wirusowe zapalenie wątroby typu „A”	0	0	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe i BNO	5	1	HBV	-
Wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe i BNO	11	2	HCV	-
Wirusowe zapalenie	1	1	HBV	-

wątroby typu B ostre-ogółem				
Wirusowe zapalenie wątroby typu E ostre	1	0	HEV	

1.3 Grypa.

Grypa – przypadki potwierdzone na podstawie sprawozdania MZ-56:

	Liczba zachorowań	Hospitalizacja	Czynnik etiologiczny:	Uwagi
Grypa potwierdzona wynikiem badania molekularnego – ogółem	1	1	Grypa typu A	-
W tym dzieci do 0-14 lat	0	0	-	-
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	70	3	Grypa typu A i B	-

1.4 Choroby wieku dziecięcego:

	Liczba zachorowań	Hospitalizacja	Czynnik etiologiczny:	Uwagi
Odra	0	0	-	-
Ostre porażenie wiotkie u dzieci do lat 14.	0	0	-	-
Krztusiec	0	0	-	-
Ospa wietrzna	248	0	Varicella zoster virus	
Różyczka	1	0	Rubella virus	-
Nagminne zapalenie przyusznic-świnka	0	0	-	-
Zakażenia wirusem RSV	40	9	RSV	-
Zakażenia wirusem RSV do lat 2	8	4	RSV	-

1.5 Zapalenie opon mózgowych i mózgu:

W roku 2023 zarejestrowano:

- 1 przypadek kleszczowego zapalenia mózgu u dziecka płci męskiej w wieku 13 lat, przypadek hospitalizowany;
- 1 przypadek wirusowego zapalenia opon mózgowych nieokreślonego u kobiety w wieku 16 lat, przypadek hospitalizowany;
- 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowych nieokreślonego u mężczyzny w wieku 70 lat, przypadek hospitalizowany;
- 2 przypadki zapalenia opon mózgowych nieokreślonych u mężczyzn w wieku 25 i 45 lat, przypadki hospitalizowane;

1.6 Inwazyjna choroba meningokokowa:

W roku 2023 nie zarejestrowano inwazyjnej choroby meningokokowej.

1.7 Borelioza z Lyme:

	Liczba zachorowań	Hospitalizacja	Czynnik etiologiczny:	Uwagi
Borelioza – ogółem	41	0	Borrelia burgdorferi	Przypadki potwierdzone objawiające się rumieniem wędrującym
Neuroborelioza	0	0	Borrelia burgdorferi	-

1.8 Wścieklizna:

W roku 2023 nie zarejestrowano przypadków zachorowań na wściekliznę.

Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień:

Z powodu pokąsania ludzi przez zwierzęta w roku 2023 roku przeprowadzono 97 dochodzeń epidemiologicznych, w tym 24 przypadków styczności i narażenia na wściekliznę po których wdrożono szczepienia. Najczęstszą grupę stanowiły pokąsania przez zwierzęta domowe, głównie psy i koty. Odnotowano również 2 przypadki pokąsania przez zwierzęta dzikie tj. szczura i szopa. W trakcie przeprowadzanych dochodzeń epidemiologicznych współpracowano z Inspekcją Weterynaryjną.

1.9 Choroby przenoszone drogą płciową:

	Liczba zachorowań	Hospitalizacja	Czynnik etiologiczny:	Uwagi
Inne postacie kiły i kiła nieokreślona	2	1	Treponema pallidum	-

1.10 Gruźlica:

Wyszczególnienie	Gruźlica				
	wszystkie postacie	w tym			
		płucna			innych narządów
		razem	zakaźna (prątkująca)	niezakaźna	
Powiat: Gryfino	9	9	9	0	0
w tym:					
Miasto	1	1	1	0	0
Wieś	2	2	2	0	0
Mężczyźni	3	3	3	0	0
Kobiety	0	0	0	0	0
Wg grup wiekowych:					
0 - 14	0	0	0	0	0
15 - 19	0	0	0	0	0
20 - 29	0	0	0	0	0
30 - 44	1	1	1	0	0
45 - 64	1	1	1	0	0
65 i więcej	1	1	1	0	0
Liczba osób objętych nadzorem: ogółem	3				

Z powodu gruźlicy zarejestrowano w roku 2023 2 zgony (kobieta w wieku 61 lat oraz mężczyzna w wieku 71 lat).

1.11 Zakażenia HIV, choroba AIDS:

	Liczba zachorowań	Hospitalizacja	Rodzaj wirusa	Uwagi
HIV	3	3	HIV-1	
AIDS	0	0	HIV-1	-

1.12 Zakażenie SARS-CoV-2 i choroba COVID-19:

W 2023 roku zarejestrowano 1132 przypadków potwierdzonych (w tym 30 przypadków hospitalizowanych) oraz 12 przypadków możliwych (w tym 1 przypadek hospitalizowany).

Z powodu COVID-19 w 2023 r. zarejestrowano 1 zgon (kobieta w wieku 55 lat).

W roku 2023 wystąpiło łącznie 7 ognisk z powodu zakażeń SARS-CoV-1: 2 ogniska dotyczyły pensjonariuszy w Domu Pomocy Społecznej, 5 ognisk to zakażenia szpitalne w Szpitalu Powiatowym w Gryfinie Sp. z o.o.

1.13 Tularemia:

W 2023 roku zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na tularemię:

- kobieta w wieku 69 lat, mieszkanka miasta, hospitalizowana, tularemia o postaci wrzodząco-węzłowej, ukąszona przez owada na działce rekreacyjnej;
- mężczyzna w wieku 69 lat, mieszkaniec miasta, hospitalizowany, tularemia o postaci wrzodząco-węzłowej, ukąszony przez owada na własnej posesji;
- mężczyzna w wieku 12 lat, mieszkaniec miasta, niehospitalizowany, tularemia o postaci wrzodząco-węzłowej, ukąszony przez owada na własnej posesji;
- kobieta w wieku 7 lat, mieszkanka miasta, hospitalizowana, tularemia o postaci wrzodząco-węzłowej, ukąszona przez kleszcza nad jeziorem;
- mężczyzna w wieku 22 lat, mieszkaniec miasta, niehospitalizowany, tularemia o postaci wrzodząco-węzłowej, ukąszony przez owada nad jeziorem;

Dochodzenia epidemiologiczne nie wykazały powiązania między poszczególnymi zachorowaniami.

Najczęstsze objawy: gorączka, owrzodzenie skóry w miejscu ukąszenia, powiększenie i bolesność węzłów chłonnych, bóle mięśni, ogólne osłabienie.

Chorzy poddani byli antybiotykoterapii.

We wszystkich przypadkach zejście choroby to wyzdrowienie.

1.14 Ospa małpia:

W 2023 roku nie zarejestrowano osy małpiej.

1.14 Podsumowanie i wnioski:

W 2023r. na terenie nadzorowanego powiatu gryfińskiego nie wystąpiły: wzw typu A, ostre porażenie wiotkie, odra, krztusiec, inwazyjna choroba meningokokowa, nagminne zapalenie przyusznic, ospa małpia.

Korzystna sytuacja epidemiologiczna - wzw typu B w rocznikach dziecięcych jest wynikiem bardzo dobrej realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

W porównaniu z rokiem 2022 nastąpił spadek zachorowań na ospę wietrzną, wzrost zachorowań na płonicę (szkarlatynę).

2. Szczepienia ochronne

2.1. Realizacja programu szczepień ochronnych

Do zakresu zadań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023r., poz. 338 z późn.zm) należy m.in. prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych, w tym ustalanie zakresów i terminów szczepień ochronnych i sprawowanie nadzoru w tym zakresie, a także wydawanie zarządzeń i decyzji lub występowanie do innych organów o ich wydanie – w przypadkach określonych w przepisach o zwalczaniu chorób zakaźnych. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ww. ustawy organami właściwymi do sprawowania nadzoru nad wykonawstwem szczepień są właściwi państwowi powiatowi lub graniczni inspektorzy sanitarni.

Poddanie się szczepieniu ochronnemu jest w Polsce obowiązkiem ustawowym wynikającym z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1284 z późn.zm.). Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b powyższej ustawy, poddawanie się szczepieniom ochronnym jest obowiązkowe dla osób przebywających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Zwolnione z tego obowiązku są osoby przebywające na terytorium RP przez okres krótszy niż trzy miesiące (z wyjątkiem szczepień poekspozycyjnych), która to okoliczność nie dotyczy niniejszej sprawy (art. 17 ust. 1a). Jednocześnie należy zaznaczyć, że w przypadku osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych (m.in. dziecko do 18 roku życia) odpowiedzialność za wypełnienie obowiązku spoczywa na osobie, która sprawuje prawną pieczę nad tą osobą małoletnią, albo jej opiekun faktyczny (art. 5 ust. 2). Szczepienie ochronne poprzedzone jest każdorazowo lekarskim badaniem kwalifikacyjnym, w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania obowiązkowego szczepienia ochronnego (art.17 ust. 2 ww. ustawy).

Zgodnie z art. 17 ust. 9a ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1284 z późn.zm.) szczepienia obowiązkowe przeprowadza się zgodnie ze schematem szczepienia określonym dla danego szczepienia w przepisach wydanych na podstawie ust. 10.

Szczegółowy przedział wiekowy poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2023r., poz. 2077). Ww. rozporządzenie stanowiące akt wykonawczy do art. 17 ust. 10 ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1284 z późn.zm.) określa m.in. wykaz chorób zakaźnych objętych obowiązkiem szczepień ochronnych, osoby lub grupy osób obowiązane do poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw chorobom zakaźnym, wiek i inne okoliczności stanowiące przesłankę powstania obowiązku szczepień ochronnych, schemat szczepienia przeciw chorobie zakaźnej obejmujący liczbę dawek i terminy ich podania wymagane dla danego szczepienia uwzględniające wiek osoby objętej obowiązkiem szczepienia, sposób przeprowadzanie szczepień ochronnych oraz tryb przeprowadzania konsultacji specjalistycznej dla osób w przypadku których lekarskie badanie

kwalifikacyjne daje podstawy do długotrwałego odroczenia obowiązkowego szczepienia ochronnego. Należy podkreślić, że zgodnie z § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia schematy obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży obejmujące liczbę dawek i terminy ich podania wymagane dla danego szczepienia podstawowego lub przypominającego, z uwzględnieniem wieku osoby objętej obowiązkiem szczepienia, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Natomiast zgodnie z art. 17 ust. 11 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1284 z późn.zm.) Główny Inspektor Sanitarny ogłasza w formie komunikatu, w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw zdrowia, Program Szczepień Ochronnych na dany rok, ze szczegółowymi wskazaniem dotyczącymi stosowania poszczególnych szczepionek, wynikającymi z aktualnej sytuacji epidemiologicznej, przepisów wydanych na podstawie ust. 10 i art. 19 ust. 10 oraz zaleceń, w terminie do dnia 31 października roku poprzedzającego realizację tego programu.

Zgodnie z art. 68 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej władze publiczne są obowiązane do zwalczania chorób epidemicznych (w tym zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi), natomiast art. 31 ust. 3 Konstytucji RP stanowi, że w demokratycznym państwie prawa konstytucyjne wolności i prawa mogą być ograniczane w drodze ustawy, m.in. gdy jest to niezbędne dla ochrony zdrowia.

Obowiązkowe szczepienia ochronne wykonują wyłącznie świadczeniodawcy w ramach umów zawartych z NFZ na świadczenie podstawowej opieki zdrowotnej lub innego zakresu świadczeń, jeśli tak przewiduje umowa.

W powiecie gryfińskim szczepienia ochronne realizowane są w 21 punktach szczepień, w tym:

- 1 Szpital Powiatowy w Gryfinie Sp. z o. o - izba przyjęć;
- 20 punktów szczepień świadczących usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2023r., poz. 2077). podmioty lecznicze realizowały szczepienia obowiązkowe przeciwko: błonicy; gruźlicy; inwazyjnemu zakażeniu *Haemophilus influenzae* typu B; inwazyjnemu zakażeniu *Streptococcus pneumoniae*; krztuścowi; nagminnemu zakażeniu przyusznic (śwince); odrze; ospie wietrznej; ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis); różyczce; tężcowi; wirusowemu zapaleniu wątroby typu B; zakażeniom wywołanym przez rotawirusy.

Ocena realizacji szczepień ochronnych sporządzona została na podstawie sprawozdań MZ-54, Roczne sprawozdanie ze szczepień ochronnych sporządzonych i przesłanych przez świadczeniodawców na podstawie kart uodpornienia będących w posiadaniu punktów szczepień na dzień 31.12.2023r.

1 czerwca 2023 roku rozpoczęto w Polsce program powszechnych, bezpłatnych szczepień nastolatków przeciwko ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV). Powszechny program szczepień przeciwko HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020–2030. Uzupełnia bezpłatny Program Szczepień Ochronnych dzieci i młodzieży o nowy zakres ochrony przed chorobami wywołanymi przez HPV. Minister Zdrowia wprowadzając szczepienie przeciwko HPV rozszerza zakres ochrony przed rakiem szyjki macicy i innymi

chorobami nowotworowymi związanymi z HPV. Minister Zdrowia bazuje na światowych i europejskich rekomendacjach podkreślających bezpieczeństwo, skuteczność i korzyści wynikające z realizacji programów szczepień przeciwko HPV.

Dotychczasowe wyniki badań wskazują jednoznacznie, że głównym celem szczepienia przeciwko HPV jest zapobieganie chorobom nowotworowym. Szczepienia mają charakter szczepień zalecanych, dla których zakup szczepionek został objęty od 1 czerwca 2023 roku finansowaniem ministra właściwego do spraw zdrowia

Szczepienia przeciwko HPV w ramach programu powszechnego prowadzone są w populacji dziewcząt i chłopców po ukończeniu 11. roku życia i do ukończenia 14. roku życia.

Tabela: Analiza procentowa stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat, podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym w 2023 roku (roczniki aktywne)

Rocznik	Liczba dzieci w roczniku	Szczepienie	Osoby zaszczepione %
2023	471	Gruźlica	95,3
		Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B (pierwotne)	43,5
		Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B (uzupełniające)	41,8
		Błonica, Tężec, Krztusiec (pierwotne)	52,8
		Poliomyelitis (pierwotne)	52,8
		Zakażenia H.influenzae typu B (pierwotne)	52,8
		Zakażenia S.pneumoniae (pierwotne)	61,1
		Zakażenia rotawirusowe	60,0
2022	510	Gruźlica	98,4
		Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B (pierwotne)	3,9
		Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B (uzupełniające)	95,2

		Błonica, Tężec, Krztusiec (pierwotne)	54,7
		Błonica, Tężec, Krztusiec (uzupełniająca)	44,1
		Poliomyelitis (pierwotne)	54,7
		Poliomyelitis (uzupełniająca)	44,1
		Zakażenia H. influenzae typu B (pierwotne)	54,7
		Zakażenia H. influenzae typu B (uzupełniająca)	44,1
		Odra, świnka, różyczka (podstawowe)	80,1
		Zakażenia S.pneumoniae (pierwotne)	17,4
		Zakażenia S.pneumoniae (uzupełniająca)	81,1
		Zakażenia rotawirusowe	91,7
2018	691	Błonica, Tężec, Krztusiec (I przypominająca); Poliomyelitis (I przypominająca); Odra, świnka, różyczka (przypominająca)	81,7 81,7 81,4
2010	789	Błonica, Tężec, Krztusiec (II przypominająca)	89,2
2005	733	Błonica, Tężec (III przypominająca)	85,4

W roku sprawozdawczym realizowano również: obowiązkowe szczepienia osób narażonych, szczepienia poekspozycyjne oraz szczepienia zalecane w tym:

- 24 szczepienia przeciw krztuścowi
- 3 szczepienia przeciw poliomyelitis
- 5 szczepień przeciw odrze, śwince, różyczce
- 3 szczepienia przeciw zakażeniom Haemophilus influenzae typu B
- 115 szczepień przeciw zakażeniom Streptococcus pneumoniae
- 270 szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B
- 82 szczepienia przeciw ospie wietrznej
- 17 szczepień przeciw błonicy
- 445 szczepienia przeciw tężcowi

- 182 szczepienia przeciw grypie w I półroczu
- 2.508 szczepień przeciw grypie w II półroczu
- 88 szczepień przeciw zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego
- 20 szczepień przeciw durowi brzuszemu
- 105 szczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu
- 24 szczepienia przeciw WZW typu A
- 73 szczepienia przeciw zakażeniom Neisseria meningitidis

Na dzień 31 grudnia 2023r. liczba osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych wynosiła **108/142** rodziców/opiekunów prawnych - w tym **26 dzieci/32** rodziców zgłoszonych w roku 2023 przez świadczeniodawców przeprowadzający obowiązkowe szczepienia ochronne w „kwartalnych sprawozdaniach z obowiązkowych szczepień ochronnych wg informacji zawartych w kartach uodpornienia przechowywanych przez składającego sprawozdanie”.

W związku z powyższym w roku 2023 podjęto następujące działania przymuszające osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych do poddania się szczepieniom:

- Sporządzono:
 - 53 pisma informacyjne mające na celu pouczenie rodziców/opiekunów prawnych o korzyściach i zagrożeniach związanych z chorobami na które istnieje możliwość uodpornienia się poprzez szczepienia;
 - 47 upomnienia;
 - 23 postanowienia;
- Wystawiono:
 - 30 tytułów wykonawczych i wniosków do Wojewody o wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz nałożenie grzywny w celu przymuszenia
- Przeprowadzono:
 - 1 instruktaż edukacyjny.

W związku z powyższym w roku 2023 Wojewoda Zachodniopomorski nałożył grzywnę na 13 osób na łączną kwotę 6.100 zł.

W rezultacie podjętych przez PSSE Gryfino działań w 2 przypadkach zrealizowano zaległe obowiązkowe szczepienia ochronne.

2.2. Niepożądane odczyny poszczepienne

W 2023 roku wpłynęły do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gryfinie 4 zgłoszenia przypadków wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych u dzieci.

Zgłoszone niepożądane odczyny poszczepienne u dzieci/młodzieży wystąpiły po następujących preparatach szczepionkowych: **Rotateq** (uodpornienie przeciwko: zakażeniom powodowanym przez rotawirusy); **Priorix** (uodpornienie przeciwko: odrze; nagminnemu zakażeniu przyusznicy (świnicy); różyczce); **Synflorix** (uodpornienie przeciwko: inwazyjnemu zakażeniu Streptococcus pneumoniae); **Bexsero** (uodpornienie przeciwko: zakażeniom Neisseria meningitidis grupy B).

W/w niepożądane odczyny poszczepienne zakwalifikowano jako łagodne.

2.3. Podsumowanie i wnioski

Szczepienia ochronne są jedną z najskuteczniejszych metod zapobiegania chorobom. Zaszczepienie dużego odsetka populacji wpłynęło na znaczne zmniejszenie zapadalności na choroby, którym można zapobiegać poprzez szczepienia. Ponieważ choroby te występują obecnie rzadziej, zmniejszyła się również świadomość społeczeństwa i wiedza na temat ich ciężkiego przebiegu oraz ryzyka zachorowania. Równocześnie zwiększyła się obawa związana z faktycznymi lub rzekomymi skutkami niepożądanymi szczepień. Pracownicy placówek opieki zdrowotnej odgrywają zasadniczą rolę w podejmowaniu przez rodziców decyzji dotyczących szczepień ochronnych, powinni być przygotowani na przekazanie rzetelnej informacji na temat aktualnego ryzyka zachorowania na choroby, którym można zapobiegać za pomocą szczepień, ryzyka oraz korzyści płynących z zaszczepienia rodziców, opiekunów oraz dorosłych pozostających w bliskim kontakcie z małymi pacjentami.

Szczepionki chronią zaszczepione osoby i ich otoczenie, które jest podatne na choroby, ograniczając ryzyko szerzenia się chorób wśród członków rodziny, rówieśników szkolnych, współpracowników, przyjaciół, sąsiadów i innych osób wchodzących w skład danej społeczności. Gdy wystarczająca liczba osób w danej społeczności jest uodporniona na choroby zakaźne, mało prawdopodobne jest że dojdzie do ich rozprzestrzeniania. Określa się to pojęciem „odporności populacyjnej” (zwanej również „odpornością grupową”).

W ten sposób szczepionki pośrednio chronią pozostałe osoby podatne na chorobę. Do tej grupy zaliczają się dzieci, osoby starsze, osoby ze słabym układem odpornościowym, osoby z nowotworem oraz osoby, których nie można szczepić z powodów medycznych.

Oznacza to, że osoby których nie można szczepić, ponieważ są zbyt młode lub wykazują reakcje alergiczne na składniki szczepionki, korzystają ze szczepień innych, gdyż choroba nie może łatwo rozprzestrzenić się w społeczności.

Na przykład, aby zapewnić odporność populacyjną 95% społeczności szczepi się dwoma dawkami szczepionki przeciwko odrze (szczepionka MMR chroniąca przed odrą, świnką i różyczką).

W przypadku niektórych chorób zakaźnych nie można polegać na odporności populacyjnej. Na przykład tężcem można się zarazić przy okazji zwykłych ran, w tym ugryzień przez psa lub kota. Szczepienie jest jedynym sposobem zapewniającym bezpośrednią ochronę przeciwko tężcowi.

Ponadto pomagają zmniejszyć społeczne, psychologiczne i finansowe obciążenie zdrowotne dla ludności i rządów, redukując presję wywieraną na systemy opieki zdrowotnej i socjalnej oraz umożliwiając ludziom nieprzerwane prowadzenie produktywnych działań, w tym nauki i pracy.

Szczepionki zapobiegają chorobom, które mogą powodować poważne problemy zdrowotne, trwałą niepełnosprawność lub nawet śmierć. Każdego roku szczepionki podawane są setkom milionów ludzi na całym świecie w celu ochrony przed chorobami zakaźnymi.

Przykładowo, w 2018 r. około 86% niemowląt na całym świecie otrzymało trzy dawki szczepienia chroniącego je przed błonicą, tężcem i krztuścem (DTP), a 85% wszystkich niemowląt zostało zaszczepionych trzema dawkami przeciwko poliomyelitis (dane: <https://vaccination-info.europa.eu/pl/informacje-o-szczepionkach/korzysci-ze-szczepien>).

W przeciwieństwie do terapii stosowanych w celu wyleczenia choroby, szczepionki podaje się zwykle osobom zdrowym, aby zapobiegać zachorowaniu. Dlatego też długoterminowe korzyści szczepienia mogą nie być widoczne od razu.

Dzięki szczepieniom wiele chorób zakaźnych występuje dziś bardzo rzadko, dlatego o negatywnych skutkach tych chorób czasem się zapomina. Gdyby ludzie przestali się szczepić, wiele z tych chorób i związanych z nimi epidemii mogłoby wystąpić ponownie.

II. HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ ORAZ PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

W roku 2023 objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie było 1327 obiektów.

W roku sprawozdawczym:

1. przeprowadzono łącznie **617** kontroli: **603** kontrole sanitarne w zakładach nadzorowanych przez PPIS w Gryfinie oraz **14** kontroli w zakładach nie nadzorowanych przez PPIS w Gryfinie;
2. jedną kontrolę wytwórcy produktów kosmetycznych przeprowadziła PSSE w Szczecinie;
3. łącznie skontrolowano **431** obiekty (w tym **14** zakładów nie nadzorowanych przez PPIS w Gryfinie),
4. w ramach postępowania administracyjnego wydano:
 - 80 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno - technicznego,
 - 11 decyzji przedłużających postępowanie,
 - 1 decyzję wygaszenia,
 - 20 decyzji umarzających postępowanie administracyjne,
 - 2 decyzje zawieszenia działalności zakładu,
 - 2 decyzje odmowy zatwierdzenia zakładu,
 - 2 decyzje odmowy prolongaty,
 - 67 decyzji zatwierdzających zakłady,
 - 24 decyzji poszerzających zakres działalności,
 - 20 decyzji warunkowego zatwierdzenia,
 - 201 decyzji płatniczych na łączną kwotę 24 674,00 zł.
5. Nałożono 52 mandaty karne na łączną sumę 10 200,00 zł.

W roku sprawozdawczym pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 139 próbek – (w tym 2 próbki produktów kosmetyków, 2 próbki sanitarne – zmiotki, 9 wymazów sanitarnych i 3 próbki materiałów do kontaktu z żywnością.). Próbki środków spożywczych pobrano do badań laboratoryjnych w kierunkach: mikrobiologia, kryteria czystości, mykotoksyny, 3-MCPD, alkaloidy pirolizydynowe, pestycydy, metale ciężkie, WWA, substancje dodatkowe, napromienianie. Produkty kosmetyczne pobrano do badań chemicznych, ocena znakowania, skład.

Pobrano 3 próbki materiałów do kontaktu z żywnością: talerz z melaminy 21,5 cm w kierunku formaldehyd, łyżka szumówka z nylonu w kierunku suma pierwszorzędowych amin

aromatycznych, Kubek ceramiczny 220 ml w kierunku migracja ołowiu i kadmu. Wyniki badań prawidłowe

Do badań laboratoryjnych w kierunku Salmonelli i Enterobacteriaceae pobrano 20 próbek lodów z automatów. W zakresie wykonywanych badań mikrobiologicznych w kierunku bakterii Enterobacteriaceae, wyniki badań 5 próbek lodów z automatu były niezgodne z wymaganiami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005r. z późniejszymi zmianami. Kierujący zakładem zobowiązał się we własnym zakresie ograniczyć produkcję lodów do czasu uzyskania prawidłowych wyników badań lodów. Zakład obciążono kosztami badań i czynności kontrolnych. Próbkę pobrane w ramach rekontroli prawidłowe.

W miesiącu sierpniu 2023 r. przeprowadzono kontrolę w zakładzie żywienia zbiorowego w związku z interwencją dot. podejrzenia zatrucia pokarmowego na obozie wypoczynkowym. Podczas kontroli pobrano do badań laboratoryjnych w kierunku Salmonella oraz gronkowce chorobotwórcze – obecność próbek: twarożku na słodko oraz twarożku ze szczypiorkiem oraz jajka. Pobrano do badań laboratoryjnych w kierunku Salmonella sp., obecność gronkowców chorobotwórczych 5 wymazów sanitarnych z rąk pracowników kuchni oraz 4 wymazy ze sprzętu produkcyjnego. Wyniki badań prawidłowe.

III. HIGIENA PRACY

1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy

Z zakresu nadzoru bieżącego nad zakładami pracy w 2023 roku przeprowadzonych zostało ogółem 178 kontroli w 161 zakładach pracy. W związku z czynnościami kontrolnymi wydano ogółem 49 decyzji administracyjnych (ogółem 205 nakazów).

W roku 2023 przeprowadzone kontrole wykazały występowanie przekroczeń NDN i NDS w 12 zakładach pracy.

2. Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne

W roku sprawozdawczym skontrolowanych zostało 26 zakładów, w których pracownicy narażeni są na kontakt z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w środowisku pracy. Przeprowadzono 27 kontroli w tym zakresie. W zakresie nadzoru nad czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym w 2022r. wydano 6 decyzji.

3. Nadzór nad czynnikami biologicznymi w zakładach pracy

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 124 kontrole w 122 zakładach pracy w których pracownicy są narażeni na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 2 lub 3 grupy narażenia. W zakresie nadzoru nad czynnikiem biologicznym w 2023r. wydano 4 decyzje.

4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin w 2023r. przeprowadzono ogółem 116 kontroli, w tym 50 z zakresu stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin przez zakłady pracy w działalności zawodowej oraz 64 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

5. Nadzór nad prekursorami narkotykowymi 2 i 3 kategorii

W 2023r. przeprowadzono 3 kontrole w zakresie prekursorów narkotykowych zakwalifikowanych do 2 i 3 kategorii w zakładzie pracy stosującym je w swojej działalności zawodowej.

6. Nadzór nad produktami biobójczymi

W 2023r. przeprowadzono akcje wzmożonego nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych z grup produktowych 18 i 19. W zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych przeprowadzono ogólnie 37 kontroli. Wydano 1 decyzję nakazującą wycofanie z obrotu produktów biobójczych nie posiadających nr pozwolenia na obrót (ogólna liczba wycofanych produktów – 35 szt.).

Podczas 37 kontroli oceniono w sumie 90 produktów biobójczych (w tym 52 z gr. 18 oraz 38 z grupy 19).

7. Nadzór nad środkami zastępczymi oraz nowymi substancjami psychoaktywnymi

W 2023r. przeprowadzono 6 kontroli w zakresie egzekwowania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

8. Choroby zawodowe

W 2023r. została wydana 1 decyzja o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Liczba zgłoszeń chorób zawodowych w 2023r. wynosiła 8. Pracownicy w 2023r. sporządzili 18 kart oceny narażenia zawodowego.

IV. HIGIENA KOMUNALNA

Jakość wody przeznaczonej do spożycia 2023 rok

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia obejmuje 93 wodociągi (z Miedwiem) obiekty, w tym 89 wodociągów stanowiących zbiorowe zaopatrzenie oraz 4 inne podmioty zaopatrujące w wodę. Podział obiektów na poszczególne grupy przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie		W ewidencji	Skontrolowanych
Wodociągi	<100	63	63
	101-1000	25	25
	1001-10000	1	1
	10001-100000	0	1 (Miedwie)
Inne podmioty zaopatrujące w wodę		4	3
Ogółem		93 (bez Miedwia)	92 (z Miedwiem)

Całoroczne obiekty nadzorowane przez podmioty to: Stacja Paliw Chojna-Wilkoszyce, Stacja Paliw Ognica, gm. Chojna, Centrum Wodne „Laguna” w Gryfinie oraz Zielin-kopalnia.

Nadzór nad jakością wody obejmuje badania prowadzone w ramach nadzoru sanitarnego przez tut. Inspekcję oraz badania w ramach sprawowanej kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wod-kan.

W zakresie jakości wody skontrolowano wszystkie wodociągi stanowiące źródło zbiorowego zaopatrzenia ludności oraz 3 podmioty (Stacja Paliw Chojna-Wilkoszyce, Stacja Paliw Ognica, gm. Chojna, Centrum Wodne „Laguna” w Gryfinie). W związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 8 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia, dotyczyły one wodociągów:

1. Rynica gm. Widuchowa,
2. Babin gm. Trzcińsko-Zdrój,
3. Moryń gm. Moryń,
4. Skotniki gm. Banie,
5. Stołeczna gm. Trzcińsko-Zdrój,
6. Widuchowa gm. Widuchowa,
7. Stołeczna gm. Trzcińsko-Zdrój oraz
8. Widuchowa gm. Widuchowa.

Wszystkie powyższe decyzje zostały wykonane w roku 2023.

W roku 2023 skontrolowano 80 z 89 nadzorowanych wodociągów w zakresie stanu sanitarno-technicznego. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 23 decyzje merytoryczne na stan techniczny wodociągów: Wysoka Gryfińska, Gryfino-Pomorska, Binowo, Ognica, Widuchowa, Rynica, Chojna-Barwicka, Czarnówko, Piaseczno gm. Trzcińsko-Zdrój, Chlebowo, Żeliszawiec, Babin, Witnica, Mirowo, Kunowo, Czartoryja, Chełm Górny, Tywica, Orzechów, Stołeczna, Dobropole gm. Stare Czarnowo, Kępa Troszyńska oraz Borzym.

Wykonane zostały decyzje dotyczące wodociągów **Chojna-Barwicka** oraz **Borzym**.

W roku 2023 roku pobrano łącznie 256 próbek wody, w tym 179 wody przeznaczonej do spożycia, 52 ciepłej wody użytkowej, 21 na pływalni oraz 4 z kąpielisk przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego.

Próbki ciepłej wody użytkowej zostały pobrane w obiektach Szpitala Powiatowego w Gryfinie, w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Trzcińsku-Zdroju, z natrysków centrum wodnego LAGUNA w Gryfinie oraz w DPS w Nowym Czarnowie, DPS w Moryniu, DPS w Trzcińsku-Zdroju oraz w domu opieki całodobowej w Starej Rudnicy. W omawianym okresie nie wystawiano decyzji merytorycznych na jakość ciepłej wody użytkowej, jednak z uwagi na obecność bakterii Legionella sp. w dwóch próbkach, pobrane zostały próbki powtórkowe, w których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego wykonano 75 oznaczeń fizycznych. Miało to miejsce przy pobieraniu próbek z kąpielisk (oznaczenie temperatury wody, ocena wizualna) oraz przy pobieraniu ciepłej wody użytkowej (oznaczenie temperatury pobieranych próbek). Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W omawianym okresie sprawozdawczym w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego z niecek basenowych oraz z obiegów zasilających poszczególne niecki w Centrum Wodnym LAGUNA w Gryfinie pobrano łącznie 21 próbek wody w ramach kontroli urzędowej.

Nadzór nad jakością wody sprawował także zarządca basenu, zlecając regularnie badania próbek Laboratorium Badawczemu J.S. Hamilton Poland Sp. z o.o. i pobrał ich łącznie 419.

KĄPIELISKA

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w terminach przewidzianych przez ustawę „Prawo wodne” gminy, na terenie których planowano utworzenie kąpielisk, złożyły do tut. Inspekcji projekty uchwał dotyczących wykazu kąpielisk na terenie danej gminy, w celu wydania opinii. W powiecie gryfińskim w roku 2023 zaplanowano utworzenie kąpielisk na terenie gminy Cedynia, Gryfino, Trzcińsko-Zdrój oraz Banie.

W sezonie kąpielowym 2023 roku dla osób chcących zażyć wypoczynku nad wodą w powiecie gryfińskim zaplanowano udostępnić cztery kąpieliska:

- Kąpielisko śródlądowe w Steklnie,
- Kąpielisko Miejskie w Cedyni,
- Kąpielisko nad jeziorem Dłużec,
- Kąpielisko nad jeziorem Strzeszowskim.

Pomiędzy tut. Inspekcją a organizatorami kąpielisk zostały uzgodnione harmonogramy pobierania próbek wody w kąpieliskach w ramach kontroli wewnętrznej sprawowanej przez organizatorów.

W każdym z czterech kąpielisk przed sezonem pobrane zostały próbki wody w ramach sprawowanego nadzoru przez tut. Inspekcję. W każdym przypadku uzyskano prawidłowe wyniki. Wszystkie kąpieliska rozpoczęły funkcjonowanie zgodnie z planem.

W trakcie trwania sezonu kąpielowego 2023 terminowo były realizowane harmonogramy pobierania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej. Wszystkie kąpieliska uzyskiwały wyniki pozytywne i w żadnym przypadku nie zostało wydane orzeczenie o nieprzydatności wody do kąpeli, a tym samym nie wydano decyzji administracyjnej zakazującej kąpeli.

Informacje o jakości wody w kąpieliskach niezwłocznie po wydaniu orzeczenia o jakości wody, były przekazywane Organizatorom, a oni za pośrednictwem tablic informacyjnych umieszczonych na terenie kąpieliska oraz Serwisu kąpieliskowego upubliczniali te informacje.

V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Na Stanowisku Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wykonano 20 kontroli, łącznie zajęto 166 stanowisk z czego dwa stanowiska zostały wydane jako negatywne.

Stanowiska negatywne dotyczyły:

- Opinia sanitarna dotyczyła opiniowania w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- Postanowienie dotyczyło uzgodnienia projektu Decyzji o warunkach zabudowy.

Zajęte stanowiska w innej formie dotyczące:

- strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – 0,
 - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – 5,
 - opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – 5,
- oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - opinia co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – 68, w tym:
 - a) nie stwierdzono potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – 64
 - b) stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wraz z zakresem raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – 4,
 - opinia w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - 0
 - opinia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – 2
 - wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia – 0
- dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – 13
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego – 20.
- innych spraw – 65, w tym 53 postanowienia w pionie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego:
 - 49 dot. uzgodnień decyzji o warunkach zabudowy (w tym: 1 negatywne stanowisko, 48 pozytywne stanowiska), 4 dot. decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (4 pozytywne stanowiska).

Odbiory obiektów (ważniejsze inwestycje):

- Budynek handlowo-usługowy w Gryfinie;
- Budynek mieszkalny wielorodzinny w Gryfinie;
- Zaplecze socjalne kortów tenisowych w Gryfinie;
- Budynek biurowo-socjalny w Gardnie;

- Gabinet kosmetyczny w Trzcińsku-Zdroju;
- Toaleta publiczna w Gryfinie;
- Oczyszczalnia ścieków komunalnych w Trzcińsku-Zdroju;
- Świetlica w Osinowie Dolnym oraz w Siekierkach;
- Kancelaria nadleśnictwa w Starej Rudnicy;
- Obiekt noclegowy z gastronomią w Moryniu;
- Centrum Sportowe w Lubanowie.

VI. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Wykonano 179 działań i 7 wizytacji w zakresie interwencji programach, które zasięgiem objęły 2230 osób oraz 356 działania z zakresu interwencji nieprogramowych, które swoim zasięgiem objęły 4653 osoby.

Prowadzonych jest dziewięć programów edukacyjnych ogólnopolskich (6) oraz wojewódzkich (3). Do współpracy udało się zaprosić 15 różnych instytucji i jednostek z terenu powiatu gryfińskiego.

I. Krajowe programy edukacyjne realizowane na terenie powiatu:

1. Program edukacji ekologicznej „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Jedno spektakularne działanie PSSE w programie: Konkurs „Jestem ekoprzedzszkolakiem” etap powiatowy, wręczenie nagród.

Liczba wizytacji: 1

2. Program edukacji antytytoniowej dla IV klas szkół podstawowych pt. „Bieg po zdrowie” .

Liczba wizytacji: 1

3. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”.

Jedno spektakularne działanie PSSE w programie: Szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu.

Liczba wizytacji: 1

4. Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Liczba wizytacji: 0

5. „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

Mierniki za rok 2023: (liczba działań/liczba odbiorców): 13/60

Wybrane działania: W dniu 01 grudnia 2023 roku zorganizowano obchody „Światowego Dnia AIDS”, odbyły się one w Zespole Szkół Ponadpodstawowych na 2 w Gryfinie.

II. Wojewódzkie programy edukacyjne:

1. Wojewódzki Przedszkolny Program Zdrowia Jamy Ustnej i Zapobiegania Próchnicy „**Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy**”.

Jedno spektakularne działanie PSSE w programie: W placówkach zgłoszonych do udziału w programie przeprowadzono prelekcje oraz warsztaty z nauki prawidłowego mycia zębów.

Liczba wizytacji: 1

2. „**Higiena naszą tarczą ochronną**” - program higieny i profilaktyki wybranych chorób zakaźnych

Jedno spektakularne działanie PSSE w programie: W placówkach zgłoszonych do udziału w programie przeprowadzono prelekcje oraz warsztaty z nauki prawidłowej techniki mycia rąk.

Liczba wizytacji: 2

3. „**Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach**” - program profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, w tym nowych narkotyków, dla uczniów KLAS V, VI, VII szkół podstawowych

Każdą ze zgłoszonych do programu placówek, odwiedził pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wraz z Funkcjonariuszem Policji. Poprowadzone zostały zajęcia o tematyce substancji psychoaktywnych, uzależnień, cyberprzestępczości.

Liczba wizytacji: 1

III. **Lokalne programy edukacyjne:**

1. Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów pt. „**Czyste powietrze wokół nas**” Jedno spektakularne działanie PSSE w programie: placówki realizujące program nie zgłosiły potrzeby wsparcia programu ze strony PSSE w Gryfinie

IV. **Główne akcje realizowane na terenie powiatu:**

1. Profilaktyka używania „**nowych narkotyków**”.

Mierniki za rok 2023 r.(13 działań /248 odbiorców):

Wybrane 1 działanie: Przeprowadzono prelekcje w jednej ze szkół na terenie powiatu gryfińskiego, w której wystąpił problem wzmożonym zainteresowaniem uczniów nowymi narkotykami. Działania przeprowadzone we współpracy z Policją.

2. **Bezpieczne Ferie**

Mierniki za rok 2023 (31 działania /334 odbiorców)

Wybrane 1 działanie: Zorganizowano I Edycję Powiatowego Konkursu Profilaktycznego „Bezpieczni w Ferie” ze współpracy ze Starostwem Powiatowym w Gryfinie, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Gryfinie, Komendą Powiatową Policji w Gryfinie oraz Stowarzyszeniem „GRYF”.

3. Europejski Tydzień Szczepień, w tym akcja „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

Mierniki za rok 2023 (5 działań/liczba odbiorców trudna do określenia)

Wybrane 1 działanie: W trakcie trwania Europejskiego Tygodnia Szczepień na stronie internetowej i Facebook PSSE w Gryfinie publikowane były treści związane z propagowaniem szczepień ochronnych.

4. Światowy Dzień Zdrowia 2023

Mierniki za rok 2023: 8 działań / 435 odbiorców

Wybrane 1 działanie: Stoisko edukacyjne w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie, dla uczniów i nauczycieli: badanie smokerlyzerem, alko- i narko- gogle, rozmowy indywidualne.

5. Światowy Dzień bez Tytoniu 2023

Mierniki za rok 2023 (3 działań/93 odbiorców)

Stoisko edukacyjne podczas organizacji „Miasteczka profilaktyki” na Placu Barnima w Gryfinie. Edukowano o metodach zerwania z nałogiem palenia papierosów, wykonano badania smokerlyzerem.

6. Bezpieczne Wakacje 2023

Mierniki za 2023 r. (61 działania/ 825 odbiorców)

Wybrane 1 działanie: Zorganizowano „Miasteczko profilaktyki” na placu Barnima w Gryfinie wspólnie Komendą Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Gryfinie, Komendą Powiatową Policji w Gryfinie oraz Stowarzyszeniem „GRYF”, WOPR oddział Gryfino, Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Gryfinie oraz Chorągwią Zachodniopomorską ZHP w Szczecinie.

7. Światowy Dzień Rzucania Palenia 2023

Mierniki za 2023 r. (10 działań/210 odbiorców)

Wybrane 1 działanie: Przeprowadzono prelekcje oraz badania smokerlyzerem dla uczniów Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Mieszkowicach.

8. Profilaktyka wszawicy

Mierniki za 2023 r. (4 działania / 77 odbiorców)

Wybrane 1 działanie: Przeprowadzono prelekcje dla rodziców w Szkole Podstawowej w Gardnie.

9. Profilaktyka chorób zakaźnych (grypa, odra, covid)

Mierniki za 2023 r. (9 działań /138 odbiorców)

Wybrane 1 działanie: Stoisko edukacyjne w ramach obchodów „Tygodnia Higieny Rąk”, gdzie wyjaśniano jak zachowanie właściwej higieny rąk przeciwdziała występowaniu chorób.

10. Kampania „**Bądź swoją Bohaterką**”

Mierniki za 2023 r. (26 działań/ 550 odbiorców)

Wybrane 1 działanie: Cykl spotkań w Centrum Aktywności Lokalnej w Gryfinie z mieszkańcami Gryfina przedstawicieli PSSE Gryfino, dr Sławomir Szymański- ginekolog, onkolog ze Szpitala Powiatowego w Gryfinie, Stowarzyszenie Amazonek „EWA” z Gryfina oraz Pracowników Zachodniopomorskiego oddziału NFZ. Ponadto zorganizowano aktywne podsumowanie akcji w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie, gdzie instruktorka salsation, fitness – Paulina Radke poprowadziła zajęcia dla uczniów, pracowników PSSE w Gryfinie oraz członkiń Stowarzyszenia „Amazonek” w Gryfinie.

11. Kampania wojewódzka **#MojaSzkołaZdrowaSzkoła**

Działania za 2023 (30 działań / 419 odbiorców)

Wśród działań prelekcje z rodzicami uczniów Szkół podstawowych z terenu powiatu gryfińskiego dotyczące wad postaw u dzieci oraz prawidłowego przygotowania miejsc nauki dzieci w szkole i w domu. Omówienie wyników ważenia plecaków dzieci w wybranych placówkach.

12. Program edukacyjny „**Znamię znam je**”

Mierniki za 2023 r. (2 działań /42 odbiorców)

Wybrane 1 działanie: Prowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych.

13. Program edukacyjny „**Podstępne WZW**”

Mierniki za 2023 r. (1 działanie /24 odbiorców)

Wybrane 1 działanie: Prowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych.

14. **Grzybobranie z Inspekcją Sanitarną**

Mierniki za 2023 r. (13 działań /209 odbiorców)

Wybrane 1 działanie: Zorganizowano Akcję „Grzybobranie z Inspekcją Sanitarną” na terenie ośrodka „BUKOWINA” w Binowie, którego uczestnikami byli pracownicy Inspekcji Sanitarnej z terenu województwa zachodniopomorskiego.

V .Współpraca (z jakimi instytucjami i w jakim zakresie).

W 2023 roku Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Gryfinie nawiązała współpracę z następującymi jednostkami:

1. Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie – w zakresie realizacji programu Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach, Bezpieczne Wakacje, Bezpieczne Ferie, nowe narkotyki.

- (posterunki Policji Chojna, Mieszkowice, Trzcińsko – Zdrój, Moryń) realizacji „Miasteczka Profilaktyki” na Placu Barnima I w Gryfinie, oraz „Powiatowego Konkursu – Bezpieczni w Ferie”
2. Stowarzyszenie Amazonek „EWA” – w zakresie realizacji kampanii „Bądź swoją bohaterką”.
 3. Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie Filia Gryfino – w zakresie realizacji kampanii „Bądź swoją bohaterką”, organizacji i realizacji „Miasteczka Profilaktyki” na placu Barnima I w Gryfinie.
 4. Miejski Ośrodek Kultury w Mieszkowicach, Bezpieczne Ferie 2024
 5. Szpital Powiatowy w Gryfinie – w zakresie realizacji kampanii „Bądź swoją bohaterką”. Dr Sławomir Szymański był prelegentem konferencji podsumowującej działania na terenie powiatu gryfińskiego.
 6. Nadleśnictwo Gryfino – wspólne działania w ramach Bezpiecznych Ferii, przekazanie ulotek z zakresu bezpiecznego grzybobrania.
 7. Starostwo Powiatowe w Gryfinie – w zakresie udostępnienia Sali Audiowizualnej Starostwa Powiatowego w Gryfinie na potrzeby organizacji „Powiatowego Konkursu – Bezpieczni w Ferie” oraz ufundowania nagród
 8. Nadleśnictwo Mieszkowice – wspólne działania w ramach Bezpiecznych Wakacji
 9. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Gryfinie – w zakresie realizacji działań związanych z krwiodawstwem, organizacji i realizacji „Miasteczka Profilaktyki” na Placu Barnima I w Gryfinie oraz „Powiatowym Konkursie – Bezpieczni w Ferie”
 10. Oddział Powiatowy WOPR Gryfino – w zakresie organizacji i realizacji „Miasteczka Profilaktyki” na Placu Barnima I w Gryfinie oraz zabezpieczenia medycznego turnieju zbijaka.
 11. Zachodniopomorska Grupa Ratowniczo-Poszukiwawcza "GRYF"- w zakresie organizacji i realizacji akcji „Grzybobranie z Inspekcją Sanitarną”, współpraca przy realizacji zadań z zakresu „Bezpiecznych Wakacji”, „Miasteczka Profilaktyki” oraz „Powiatowego Konkursu – Bezpieczni w Ferie”
 12. Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Gryfino - w zakresie udostępniania Sali do przeprowadzenia zajęć, pomocy przy rozpropagowywaniu akcji profilaktycznych
 13. Chorągiew Zachodniopomorska ZHP w Szczecinie - w zakresie organizacji i realizacji „Miasteczka Profilaktyki” na Placu Barnima I w Gryfinie oraz „Grzybobrania z Inspekcją Sanitarną”
 14. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gryfinie – w zakresie organizacji akcji „Grzybobranie z Inspekcją Sanitarną” oraz realizacji „Miasteczka Profilaktyki” na Placu Barnima I w Gryfinie
 15. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Chojnie – współpraca w zakresie Powiatowego Konkursu Profilaktycznego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryfinie objął konkurs

patronatem, organizacji szkolenia dla Dyrektorów i Koordynatorów Szkolnych programów profilaktycznych.

VI. Podsumowanie i wnioski.

W 2023 roku działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gryfinie ukierunkowane były na nawiązywanie współpracy w zakresie profilaktyki z różnymi jednostkami na terenie powiatu gryfińskiego. Głównym celem było prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych, które ze względu na pandemię COVID – 19 w latach poprzednich były mocno ograniczone.

VII. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Ogólna liczba placówek pod nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży - **163**

- stałych – **145**
- sezonowych – **18**

2. Ogólna liczba kontroli placówek będących pod nadzorem pionu HDiM – **95**

Nadzór nad stałymi placówkami oświatowo-wychowawczymi

Bieżący nadzór sanitarny nad placówkami oświatowo-wychowawczymi obejmował ocenę stanu sanitarno-technicznego budynków; wyposażenia obiektów; mikroklimat pomieszczeń; ocenę higieny procesu nauczania m.in. ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych oraz ocenę tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych; ponadto warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji oraz warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania.

W ramach działalności pokontrolnej w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży wystawiono łącznie przez Higienę Dzieci i Młodzieży - **14 decyzji** w tym:

– **11 decyzji merytorycznych**

w tym – **2** decyzja administracyjne w związku z naruszeniem wymagań sanitarnych;

– **8** decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków;

– **1** opinia sanitarna;

– **3 decyzje płatnicze** w tym **2** decyzje za czynności kontrolne w związku z naruszeniem wymagań sanitarnych.

W ramach oceny higieny procesu nauczania w placówkach oświatowo-wychowawczych przeprowadzono badania dotyczące:

- pomiarów temperatury powietrza – **209** pomiarów temperatury pomieszczeń w okresie grzewczym w **28** skontrolowanych placówkach;
- ergonomii stanowisk pracy – **1872** stanowisk w **137** oddziałów w **27** placówkach;
- ocena tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych w **264** oddziałach w **24** szkołach;

W ramach nadzoru nad stanem przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2023/2024, kontrole przeprowadzono w dwóch wyznaczonych przez GIS terminach:

- w I terminie 2 kontroli tematycznych,
- w II terminie 4 kontroli tematycznych,

reasumując **łącznie 6 kontroli.**

W roku sprawozdawczym zakres tematyczny dotyczący rozpoczęcia kolejnego nowego roku szkolnego dokonywana jest ocena stanu przygotowań szkół do rozpoczęcia nauki na podstawie informacji zebranych podczas czynności kontrolnych w zakresie prac remontowo-przygotowawczych (remonty, prace konserwatorskie oraz porządkowe) wykonanych podczas wakacji z przewidzianym terminem ich zakończenia oraz o informacje z kilku obszarów dotyczących m.in.:

- powierzchni każdej sali lekcyjnej przypadającej na jednego ucznia;
- wentylacji w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt uczniów;
- instalacji wentylacyjno- klimatyzacyjnej w placówce;
- miejsc na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych;
- standardy dostępności do urządzeń higienicznosanitarnych dla uczniów;
- warunków do odbywania zajęć wychowania fizycznego;
- gabinetu profilaktyki zdrowotnej;
- pomocy przedlekarskiej oraz opieki stomatologicznej nad uczniami;
- form dożywiania uczniów;
- dostępu do wody pitnej (źródła/poidła/woda w dzbankach);
- form dożywiania uczniów;
- punkty sprzedaży typu kiosk / bufet / sklepik / automat do sprzedaży.

Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2023r. z zorganizowanego wypoczynku skorzystało ogółem 669 uczestników z tego:

- w sezonie zimowym 46 uczestników – 2 formy w miejscu zamieszkania (półkolonie);
- w sezonie letnim 623 uczestników - w tym:
 - 583 uczestników - 14 form wyjazdowych (obozy);
 - 40 uczestników - 2 form w miejscu zamieszkania (półkolonie).

W ramach nadzoru sanitarnego nad wypoczynkiem przeprowadzono **18** kontroli. Kontrole zostały przeprowadzone w oparciu o elektroniczną bazę zgłoszeń na stronach Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Podejmowane działania w zakresie promocji zdrowia oraz inne przedsięwzięcia

- W związku z pismem Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie nr pisma NHD.9011.3.15.2022 z dnia 01 września 2022r. „w ramach promowania zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży szkolnej ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania wadom postawy” rozpoczęto wspólnie z pracownikiem Promocji Zdrowia wojewódzką kampanię informacyjną #mojaszkoładrowaszkoła, w której organizowano badania na temat dostosowania do zasad ergonomii stolików i krzeseł w dwóch szkołach podstawowych w klasach I-VI (we wrześniu), ponadto przeprowadzono wspólnie akcję ważenie plecaków i tornistrów w dwóch szkołach w klasach I-VI (w miesiącu październiku).
- W związku rozpoczynającym się nowym rokiem szkolnym 2023 / 2024 oraz pojawiającymi się coraz liczniej przypadkami zakażenia ludzi pałeczkami Legionella

przeprowadzono czynności kontrolne dot. stanu sanitarno – technicznego natrysków i armatury łazienkowej w internatach: MOW, CPOW, SOSW i ZS.

- W związku z oceną stanu sanitarnego bloków i terenów sportowych. W ramach podjętych działań przeprowadzono czynności kontrolne wytypowanych obiektach znajdujących się na terenie powiatu gryfińskiego.
- W związku z pismem Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr pisma PZ.966.1.2023 z dnia 12.10.2023r. w sprawie działań monitoringowych w zakresie oceny ciężaru ciała ucznia i ciężaru jego tornistra w ramach II edycji kampanii pn. #MojaSzkołaZdrowaSzkoła. W ramach podjętych działań wspólnie z PZ przeprowadzono działania łącznie w dwóch placówkach.
- dystrybucja ulotek informacyjnych nt. szerzenia się, zwalczania i zapobiegania przed ewentualnym ukąszeniem przez kleszcze oraz postępowania w przypadku wystąpienia zakażenia;
- dystrybucja ulotek informacyjnych nt. przeprowadzano badania obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych i informowano czy waga tornistra jest prawidłowa;
- dystrybucja ulotek informacyjnych nt. występowania niepokojących sezonowych zjawisk atmosferycznych w postaci upałów i zapobiegania przed ewentualnym wystąpieniem udaru słonecznego, skierowanych do uczestników i opiekunów wypoczynku letniego;
- dystrybucja ulotek (opracowania własne) dot. wszawicy i świerzbu do dyrektorów placówek - materiały informacyjne skierowane do dyrektorów / pracowników, udzielano instruktażu dotyczącego zapobiegania i zwalczania wszawicy na terenie placówek.
- dystrybucja ulotek informacyjnych nt. zachowania higieny osobistej wśród dzieci oraz przestrzegania higieny pomieszczeń w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa zakażenia na grypę i choroby grypopochodne, na podstawie pozostawionych w miejscu treści Głównego Inspektoratu Sanitarnego w Warszawie dotyczących profilaktyki grypy sezonowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gryfinie
mgr inż. Wioletta Rożko